

V Bruseli 10. apríla 2024
(OR. en)

8793/24

Medziinštitucionálny spis:
2024/0085(NLE)

FISC 75
ECOFIN 434

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	8. apríla 2024
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2024) 154 final
Predmet:	Návrh – VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY, ktorým sa Rumunsku povoľuje uplatňovať osobitné opatrenia odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2024) 154 final.

Príloha: COM(2024) 154 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 8. 4. 2024
COM(2024) 154 final

2024/0085 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

**ktorým sa Rumunsku povoľuje uplatňovať osobitné opatrenia odchyľujúce sa od článku
26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane
z pridanej hodnoty**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹ (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada jednomyselne na návrh Komisie opraviť ktorýkoľvek členský štát, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť výber DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

Rumunsko požiadalo listom, ktorý Komisia zaevidovala 14. septembra 2023, o predĺženie platnosti výnimky z článku 168 a článku 26 ods. 1 písm. a) smernice o DPH s cieľom naďalej obmedzovať právo na odpočet DPH na vstupe z výdavkov súvisiacich s motorovými vozidlami, ktoré sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely, a oslobodiť zdaniteľné osoby od povinnosti považovať používanie takýchto vozidiel na súkromné účely za poskytovanie služieb za protihodnotu. V súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH Komisia listom z 9. novembra 2023 informovala o žiadosti predloženej Rumunskom ostatné členské štáty. Listom z 10. novembra 2023 Komisia oznámila Rumunsku, že má všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V článku 168 smernice o DPH sa stanovuje, že zdaniteľná osoba má právo na odpočet DPH účtovanej pri nákupe tovaru a služieb na účely zdaniteľných transakcií. V článku 26 ods. 1 písm. a) tej istej smernice sa vyžaduje, aby sa použitie tovaru, ktorý je súčasťou majetku podniku, na súkromné účely považovalo za poskytovanie služieb za protihodnotu, ak je DPH za tento tovar odpočítateľná. Tento systém umožňuje získať naspäť pôvodne odpočítanú DPH v spojitosti s používaním na súkromné účely.

Je zložité uplatňovať tento systém v prípade osobných motorových vozidiel, a to najmä preto, že je ťažké určiť predel medzi použitím na súkromné a použitím na podnikateľské účely. Ak sa vedú záznamy, ich vedenie a kontrola predstavujú pre podniky a správne orgány dodatočnú záťaž.

Rumunsku sa na základe vykonávacieho rozhodnutia Rady 2012/232/EÚ² povolilo uplatňovať osobitné opatrenie, ktorým sa právo na odpočet DPH z nákupu, nadobudnutia v rámci Spoločenstva, dovozu, prenájmu alebo lízingu cestných motorových vozidiel, ako aj zo súvisiacich výdavkov vrátane nákupu pohonných hmôt, obmedzuje na 50 %, ak sa takéto vozidlá nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely. Toto osobitné opatrenie sa neuplatňovalo na cestné motorové vozidlá s najvyššou prípustnou hmotnosťou naloženého vozidla vyššou než 3 500 kg alebo s viac než deviatimi sedadlami vrátane sedadla vodiča. Niektoré kategórie vozidiel boli z tohto obmedzenia práva na odpočítanie dane navyše osobitne vylúčené, ako napríklad vozidlá používané výhradne pre pohotovostné služby, bezpečnostné, ochranné alebo kuriérske služby, vozidlá, ktoré používajú obchodní zástupcovia a nákupcovia, vozidlá na prepravu cestujúcich a taxíky, vozidlá, ktoré autoškoly používajú na výučbu, vozidlá určené na prenájom alebo lízing alebo používané ako tovar na obchodné účely. Zdaniteľné osoby boli zároveň oslobodené od povinnosti účtovať daň z používania cestného motorového vozidla na súkromné účely, ak sa naň vzťahovalo toto obmedzenie. Obdobie platnosti týchto osobitných opatrení sa vykonávacím rozhodnutím

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Vykonávacie rozhodnutie Rady 2012/232/EÚ z 26. apríla 2012, ktorým sa Rumunsku udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 117, 1.5.2012, s. 7).

Rady (EÚ) 2015/156 z 27. januára 2015³ predĺžilo do 31. decembra 2017, vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/2012 zo 7. novembra 2017⁴ do 31. decembra 2020 a vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2020/1262 zo 4. septembra 2020⁵ do 31. decembra 2023.

Rumunsko požiadalo o predĺženie povolenia obmedziť pôvodný odpočet na určitý percentuálny podiel a následne oslobodiť podniky od povinnosti zúčtovať daň z používania na súkromné účely. Rumunsko informovalo Komisiu, že dôvody na predĺženie platnosti osobitných opatrení sú do veľkej miery rovnaké ako dôvody opísané v pôvodnej žiadosti. V súlade s článkom 4 ods. 2 vykonávacieho rozhodnutia Rady 2012/232/EÚ Rumunsko predložilo správu o obmedzení odpočtu, ktoré uplatňuje. Rumunsko tvrdí, že osobitné opatrenia splnili svoju úlohu. Výnimka je zjednodušením, vďaka ktorému nie je nutné, aby zdaniteľná osoba viedla v súvislosti s používaním vozidla záznamy o počte kilometrov najazdených na podnikateľské účely a počte kilometrov najazdených na súkromné účely. Toto osobitné opatrenie, ktorým sa obmedzuje právo na odpočet DPH, vytvára podmienky na predchádzanie daňovým únikom, ku ktorým by mohlo dochádzať, keby sa v súvislosti s používaním vozidla na súkromné účely zaznamenal menší ako skutočný podiel.

Podľa správy, ktorú Rumunsko predložilo v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady 2012/232/EÚ, je v Rumunsku veľký podiel malých podnikov s menej ako deviatimi zamestnancami: v roku 2021 predstavovali malé a stredné podniky 99,7 % všetkých podnikov aktívne pôsobiacich v priemyselnom odvetví, v sektore stavebníctva alebo v sektore služieb, pričom aktívne podniky najviac s deviatimi zamestnancami tvorili 91,1 % všetkých hospodárskych a sociálnych subjektov aktívne pôsobiacich v týchto odvetviach. Rumunsko tvrdí, že motorové vozidlo, ktoré takéto podniky vlastnia, sa v praxi často využíva na obchodnú činnosť aj na súkromné účely.

Na základe uvedených skutočností Rumunsko tvrdí, že obmedzenie práva na odpočet DPH na 50 % stále odráža celkové používanie vozidiel na podnikateľské aj súkromné účely zdaniteľnými osobami v Rumunsku, a že toto percentuálne obmedzenie by sa preto malo naďalej považovať za primerané.

Vzhľadom na priaznivý vplyv osobitných opatrení, pokiaľ ide o administratívnu záťaž daňovníkov a rovnako aj daňových orgánov a o predchádzanie daňovým únikom sa navrhuje, aby sa tieto osobitné opatrenia povolili.

Osobitné opatrenia by mali byť časovo obmedzené do 31. decembra 2026, aby bolo možné preskúmať ich potrebu a účinnosť a to, či 50 % obmedzenie stále náležite odráža celkové pomerné rozdelenie medzi používaním na podnikateľské a súkromné účely. Prípadnú žiadosť o predĺženie platnosti by mala sprevádzať správa zahŕňajúca preskúmanie uplatňovaného percentuálneho podielu, ktorá by sa mala zaslať Komisii spolu s danou žiadosťou do 31. marca 2026.

³ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/156 z 27. januára 2015, ktorým sa predlžuje obdobie platnosti vykonávacieho rozhodnutia 2012/232/EÚ, ktorým sa Rumunsku udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 26, 31.1.2015, s. 27).

⁴ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/2012 zo 7. novembra 2017, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2012/232/EÚ, ktorým sa Rumunsku udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 292, 10.11.2017, s. 57 – 58).

⁵ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1262 zo 4. septembra 2020, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2012/232/EÚ, ktorým sa Rumunsku udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 296, 10.9.2020, s. 6).

- **Súlady s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podobné výnimky v súvislosti s právom na odpočítanie dane boli udelené aj iným členským štátom.

V článku 176 smernice o DPH sa stanovuje, že Rada určuje, pri ktorých výdavkoch nevzniká právo na odpočet DPH. Dovtedy členským štátom umožňuje zachovať výnimky, ktoré sa uplatňovali 1. januára 1979. Existuje preto celý rad ustanovení o zachovaní *status quo*, ktorými sa obmedzuje právo na odpočet DPH v spojitosti s osobnými motorovými vozidlami.

Bez ohľadu na predchádzajúce iniciatívy zamerané na stanovenie pravidiel týkajúcich sa kategórií výdavkov, na ktoré sa môže vzťahovať obmedzenie práva na odpočítanie DPH⁶, je takáto výnimka až do harmonizácie týchto pravidiel na úrovni EÚ primeraná.

2. **PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA**

- **Právny základ**

Článok 395 smernice o DPH.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, z ktorého návrh vychádza, sa zásada subsidiarity neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti výnimky sú osobitné opatrenia úmerné sledovanému cieľu, ktorým je zjednodušiť výber daní a predchádzať určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Predovšetkým vzhľadom na potenciálnu možnosť podnikov priznávať nižšiu daňovú povinnosť a na zaťažujúcu kontrolu údajov o najazdených kilometroch pre daňové orgány by obmedzenie na 50 % zjednodušilo postup výberu DPH v určitých sektoroch a zabránilo by okrem iného daňovým únikom prostredníctvom nesprávneho vedenia záznamov.

Výnimka je zároveň časovo obmedzená, a ak bude Rumunsko chcieť osobitné opatrenia predĺžiť, musí predložiť správu o ich fungovaní a účinnosti.

- **Výber nástroja**

Navrhovaný nástroj: vykonávacie rozhodnutie Rady.

Podľa článku 395 smernice Rady 2006/112/ES je výnimka zo spoločných pravidiel v oblasti DPH možná iba na základe povolenia Rady konajúcej jednomyselne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednotlivému členskému štátu.

⁶ KOM(2004) 728 v konečnom znení – návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 77/388/EHS s cieľom zjednodušiť povinnosti spojené s daňou z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ C 24, 29.1.2005, s. 10), stiahnutý 21. mája 2014 (Ú. v. EÚ C 153, 21. 5. 2014, s. 3).

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Tento návrh vychádza zo žiadosti, ktorú predložilo Rumunsko, a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie vplyvu**

Cieľom návrhu je zabrániť daňovým únikom súvisiacim s DPH a zjednodušiť postup zdanenia, a preto má potenciálne priaznivý vplyv na podniky aj správne orgány. Rumunsko toto riešenie označilo za vhodné opatrenie, pričom je porovnateľné s inými bývalými a súčasnými výnimkami.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny negatívny vplyv na rozpočet EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

Návrh obsahuje doložku o ukončení platnosti – automaticky určenú lehotu stanovenú na 31. decembra 2026.

Ak by Rumunsko uvažovalo o ďalšom predĺžení platnosti týchto osobitných opatrení na obdobie po roku 2026, Komisii by sa najneskôr 31. marca 2026 mala súčasne so žiadosťou o predĺženie platnosti predložiť správa zahŕňajúca preskúmanie percentuálneho obmedzenia.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Rumunsku povoľuje uplatňovať osobitné opatrenia odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹, a najmä na jej článok 395 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V článku 168 smernice 2006/112/ES sa stanovuje právo zdaniteľných osôb na odpočet dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) účtovanej na tovar, ktorý im bol dodaný, a služby, ktoré im boli poskytnuté, používané na účely ich zdaniteľných transakcií, z DPH, ktorá je splatná alebo zaplatená v príslušnom členskom štáte. Podľa článku 26 ods. 1 písm. a) uvedenej smernice sa použitie tovaru, ktorý je súčasťou majetku podniku, na súkromnú spotrebu zdaniteľných osôb alebo ich zamestnancov alebo všeobecnejšie na iné účely ako účely ich podnikania, ak je DPH za taký tovar úplne alebo čiastočne odpočítateľná, má považovať za poskytnutie služieb za protihodnotu.
- (2) Vykonávacím rozhodnutím Rady 2012/232/EÚ² sa Rumunsku povolilo obmedziť na 50 % právo na odpočet DPH z nákupu, nadobudnutia v rámci Spoločenstva, dovozu, prenájmu alebo lízingu určitých cestných motorových vozidiel, ako aj DPH uplatnenej na výdavky súvisiace s týmito vozidlami, ak sa vozidlá nepoužívajú výhradne na podnikateľské účely, a oslobodiť zdaniteľné osoby od povinnosti považovať používanie takýchto vozidiel na iné účely ako na ich podnikanie za poskytovanie služieb za protihodnotu podľa článku 26 ods. 1 písm. a) smernice 2006/112/ES.
- (3) Rumunsko požiadalo listom, ktorý Komisia zaevidovala 14. septembra 2023, o povolenie v súlade s článkom 395 ods. 2 prvým pododsekom smernice 2006/112/ES naďalej uplatňovať osobitné opatrenia odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES s cieľom obmedziť právo na odpočítanie dane v súvislosti s výdavkami na určité cestné motorové vozidlá, ktoré sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely, a oslobodiť zdaniteľné osoby od povinnosti považovať používanie takýchto vozidiel na iné účely ako na účely svojho podnikania za poskytovanie služieb za protihodnotu (ďalej len „osobitné opatrenia“).

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>.

² Vykonávacie rozhodnutie Rady 2012/232/EÚ z 26. apríla 2012, ktorým sa Rumunsku udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 117, 1.5.2012, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2012/232/oj).

- (4) V súlade s článkom 395 ods. 2 druhým pododsekom smernice 2006/112/ES Komisia postúpila žiadosť predloženú Rumunskom ostatným členským štátom listom z 9. novembra 2023. Listom z 10. novembra 2023 Komisia oznámila Rumunsku, že má všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.
- (5) Rumunsko podľa článku 4 ods. 2 vykonávacieho rozhodnutia 2012/232/EÚ predložilo Komisii spolu so žiadosťou o predĺženie platnosti aj správu o uplatňovaní uvedeného vykonávacieho rozhodnutia. Na základe momentálne dostupných informácií Rumunsko uvádza, že obmedzenie na 50 % je naďalej opodstatnené a primerané.
- (6) Platnosť osobitných opatrení povolených vykonávacím rozhodnutím 2012/232/EÚ uplynula 31. decembra 2023. Vzhľadom na priaznivý vplyv týchto osobitných opatrení na podniky a správne orgány je vhodné ich povoliť.
- (7) Predĺženie platnosti osobitných opatrení by sa malo obmedziť na čas potrebný na vyhodnotenie ich účinnosti a primeranosti percentuálneho obmedzenia. Rumunsku by sa preto malo povoliť uplatňovať osobitné opatrenia do 31. decembra 2026.
- (8) Osobitné opatrenia sú primerané sledovaným cieľom, t. j. zjednodušiť postup výberu DPH a zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, keďže sú časovo a rozsahom obmedzené. Tieto osobitné opatrenia navyše nepredstavujú riziko, že podvody sa presunú do iných odvetví alebo iných členských štátov.
- (9) Ak Rumunsko usúdi, že platnosť osobitných opatrení treba predĺžiť na obdobie po roku 2026, malo by Komisii predložiť žiadosť o predĺženie platnosti do 31. marca 2026 spolu so správou zahŕňajúcou preskúmanie uplatňovaného percentuálneho obmedzenia práva na odpočet DPH.
- (10) Podľa informácií, ktoré Rumunsko poskytlo, osobitné opatrenia budú mať len zanedbateľný účinok na celkovú sumu príjmov z dane, ktoré Rumunsko vyberie na stupni konečnej spotreby, a nebudú mať žiadny nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Odchyľne od článku 168 smernice 2006/112/ES sa Rumunsku povoľuje obmedziť na 50 % právo na odpočet DPH z nákupu, nadobudnutia v rámci Spoločenstva, dovozu, prenajatia alebo lízingu cestných motorových vozidiel, ako aj DPH účtovanej na výdavky súvisiace s týmito vozidlami, ak sa vozidlo nepoužíva výhradne na podnikateľské účely.

Článok 2

1. Článok 1 sa neuplatňuje na cestné motorové vozidlá s najvyššou prípustnou hmotnosťou naloženého vozidla vyššou než 3 500 kg alebo viac než s deviatimi sedadlami vrátane sedadla vodiča.
2. Článok 1 sa neuplatňuje na tieto kategórie cestných motorových vozidiel:
 - a) vozidlá používané výhradne pre pohotovostné služby, bezpečnostné, ochranné a kuriérske služby;
 - b) vozidlá, ktoré používajú obchodní zástupcovia a nákupcovia;

- c) vozidlá používané na prepravu cestujúcich za protihodnotu vrátane taxislužieb;
- d) vozidlá používané pri poskytovaní služieb za protihodnotu vrátane prenájmu alebo cvičných jazd poskytovaných autoškolami;
- e) vozidlá určené na prenájom alebo lízing;
- f) vozidlá používané ako tovar na obchodné účely.

Článok 3

Odchyľne od článku 26 ods. 1 písm. a) smernice Rady 2006/112/ES sa Rumunsku povoľuje nepovažovať za poskytovanie služieb za protihodnotu používanie vozidla, na ktoré sa vzťahuje obmedzenie podľa článku 1 tohto rozhodnutia, na súkromné účely zdaniteľnou osobou alebo jej zamestnancami alebo všeobecnejšie na iné účely ako účely jej podnikania.

Článok 4

Rumunsko oznámi Komisii vnútroštátne opatrenia, ktorými sa vykonávajú osobitné opatrenia týkajúce sa výnimiek uvedených v článkoch 1 a 3.

Článok 5

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia.
2. Toto rozhodnutie sa uplatňuje do 31. decembra 2026.
3. Ak Rumunsko usúdi, že platnosť osobitných opatrení stanovených v článkoch 1 a 3 je potrebné predĺžiť, predloží Komisii do 31. marca 2026 žiadosť o predĺženie platnosti spolu so správou zahŕňajúcou preskúmanie uplatňovaného percentuálneho obmedzenia práva na odpočet DPH na základe tohto rozhodnutia.

Článok 6

Toto rozhodnutie je určené Rumunsku.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*